

ταν χλωμόν τὸ πρόσωπον, κατηφῇ τὴν ἔψιν καὶ λυπημένους τοὺς συμπαθεῖς τῆς ὄφθαλμούς. Ὅταν ἔψαλλεν, οἱ δικαῖαται διέκοπτον τὸ βῆμα, καὶ ἵσταντο ἀκούσιως, ὅπως ἀκούσωσι τὴν μελῳδικήν τῆς φωνὴν, τοὺς γλυκυτάτους μῦμους τῆς.

**

Ἐν τούτοις, ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ τῆς Γερτρούδης ἥσαν περίλυποι ὡς ἐκ τῆς ἀπωλείας τοῦ τέκνου των. Πάντες ἐν τῷ χωρίῳ ἤγραπων τὴν μικρὰν Γερτρούδην καὶ ὀμοθυμαδὸν ἐφέροντο πάντες πρὸς ζῆτησίν της, ἀλλ' εἰς μάτην. Οἱ ταλαίπωροι γονεῖς ἐν ἀπογνώσει ἐνόμισαν τέλος ὅτι τὸ μικρόν των κοράσιον θὰ ἐπινίγῃ εἰς τὸν ποταμόν. Ἀφ' ἣς στιγμῆς ἡ Γερτρούδη ἀπεχωρίσθη αὐτῶν, τὰ πάντα μετεβλήθησαν ἐπαισθητῶς, ἐπὶ τὰ γείρων ἀσίποτε βαίνοντα· νόσος ἐπὶ τῶν ζώων των πετοῦσα, ἔξωλόθρευσε τὸ πλεῖστον αὐτῶν· τὰ δὲ προίσντα, κατὰ πολὺ διλογοστεύσαντα, κατέστησαν αὐτοὺς ἀνικάνους πρὸς ἀπότισιν τῶν ὄφειλομένων· διὸ, μέρος τῆς γῆς των ἐπωλήθη καὶ ἡ μία συμφορὰ ἔσαινε παρὰ τὴν ἀλλην, ἔως οὗ μετὰ δέκα ἀπὸ τῆς ἀπωλείας τῆς Γερτρούδης ἔτη, ἀπώλεσαν τὰ πάντα.

Ἐκάθηντο ἑσπέραν τινὰ περίλυποι ἐν τῇ μικρᾷ των καλύδῃ, ἡτις τώρα παρίσταται γυμνὴ καὶ σκοτεινή. Οἱ φθινοπωρινὸς ἄνεμος πνέει ψυχρὸς καὶ οὗτοι δὲν ἔχουσι πῦρ· ἡ μήτηρ φέρει τὸ νεώτερον αὐτῆς τέκνον ἐπὶ τὸν γονάτων τῆς καὶ ὁ πατὴρ καταβεβλημένος στηρίζει τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν παραθύρων. Παρίσταται εἰκὼν μεγίστης ἀπελπισίας.

«Ο Θεὸς μᾶς στέλλει περισσότερα δυστυχήματα παρ' ὃ, τι δυνάμεθα νὰ ὑπερέφωμεν, εἴπεν οὗτος ἐπὶ τέλους ὑπέφερα τὰ πάντα μεῖναντες, ἀλλὰ τώρα! πᾶσα ἀλπις μὲν ἔγκατελίπεν.»

«Μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀπήντησεν ἡ σύζυγός του εὔμενῶς, τὰ πάντα δύνανται νὰ γίνωσι οὐλὰ καὶ πλέον!». Ἀλλ' ἐνῷ οὗτοι ὀμήλει, ἕρριψε τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ περιξ συμπλέγματος τοῦ ἀπακοῦσας εἰς τὰ δεινά των, καὶ δάκρυ κυλιεῖταιν ἀπέπτη ἐπὶ τῶν παρειῶν τοῦ μικροῦ τῆς.

«Θὰ πάνε οὐλὰ τῇ ἀληθείᾳ! ἐπενέλαβεν ὁ σύζυγός της μὲ γέλωτα, διτις ἐτρόμαξε σχεδὸν τὴν σύζυγόν του, τίποτε δὲν βλίνει οὐλῆς ἀφ' οὐ γρίνων ἐγκάτημεν τὸ παιδί μας. Αὔριον θ' ἀναγκασθῶμεν ἴσως νὰ ἀφήσωμεν καὶ τὴν οἰκίαν ταύτην καὶ ὁ Θεὸς γινωρίζει τὶ θὰ γίνωμεν.»

«Αμαξᾶ ἔστη πρὸ τῆς θύρας.

Ο πιωγὸς ἄνθρωπος ἔγιρτεται τῆς ἔδρας του καὶ τρέμων πραυγάζει: Νὰ ἥλθον ἡδη, θὰ ἔχωσιν ἀράγε τὴν σκληρότητα νὰ μᾶς ἐκδιώξωσιν ἀπόψε;

Νέα ὥραί, λεπτοφυεστάτη, ἵστατο ἐκεῖ, παρὰ τὸ σκοτεινὸν τοῦτο λυκαυγές, περιστοιχούμενη ὑπὲ ὄμβησ θαυμαστῶν· ἡ κυρία αὐτῆς φαίνεται πολὺ συγκεκινημένη, ἐπὶ τινας στιγμὰς δὲν δύναται νὰ ὀμιλήσῃ, ἔως οὗ τέλος ἀπίτεται εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πατρός τῆς· διότι ἡ κυρία ἔκεινη ἡτοῦ Γερτρούδη, τὸ οὐλαπέν κοράσιον. Ἐπὶ πολλὴν ὥραν τὰ πάντα ἥσαν εἰς σύγχυσιν· ἡ πτωχὴ μήτηρ ἀνεστέναζε τὸ νήπιον ἥρχισε νὰ οὐλαίη.

Ἡ Γερτρούδη πρώτη συνελθοῦσα καὶ πείσασα τοὺς ἄλλους νὰ καθίσωσι, τοῖς διηγεῖται τὴν παράδοξον ἥτις τῇ συνέδη.

Ἐπὶ δύο ἔτη διηγεῖ πλάνητα βίον, μετὰ τῶν συντρόφων τῆς· αἱ προσδοκίαι αὐτῶν ἔξεπληρώθησαν· ἀπέκτησαν ἡδη ἀρκετὰ χρήματα ἡ δὲ Γερτρούδη ἐτρέφετο πάντοτε ὑπὸ τῆς ἀλπίδος ὅτι θὰ τῇ ἐπιτραπῇ νὰ ἐπανακάμψῃ οἰκαδες καὶ ἐπέτυχε νὰ καταπείσῃ τὸν Μόλλερ

νὰ γράψῃ εἰς τὰς γονεῖς τῆς τὶ συνέδη· ἀλλὰ μετά τινας ἔδομάδας τῇ εἶπεν ὅτι γείτων τις ἀπήντησεν εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ καὶ ἐπληρούσθει αὐτὸν ὅτι οἱ γονεῖς τῆς Γερτρούδης εἰχον ἀπέιλθει εἰς Ἀμερικήν. ὁ Μόλλερ μετ' ὄλιγον περιέπεσεν εἰς κακὰς συγχαναστροφὰς καὶ ἐγένετο λάτρις τοῦ Βασιλικοῦ τοῦτο ὑπῆρξε τρομερὰ δοκιμασία διὰ τὸ πτωχὸν κοράσιον, διέτι οὕτος καθίστατο ἐλεεινότερος ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ τὸ δὲ πάθος του πρὸς τὸ πίνειν κατέστη τόσον ἰσχυρὸν, ὡστε οὐδέποτε σχεδὸν ἦτο νηφάλιος. Ἐσπέραν τινὰ ἐλθών εἰς βῆμαν μετά τινος τῶν συντρόφων του, ἔλαβε κτύπημα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, τοῦ διπέσιον ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ὁ θάνατος του.

Οὐδὲν ἀλλού ὑπελείπετο τότε εἰς τὴν πτωχὴν Γερτρούδην ἢ τὸ νὰ ἔξανελουθῇση μόνη τὸ ἔργον τῆς· ἔμαθε νὰ παιζῇ τὴν κιθάραν καὶ ἀφοῦ δυστυχῆς αὐτῆς σύντροφος ἐνεταριάσθη, ἔηκολούθησε τὴν ἐργασίαν τῆς ἀγνοοῦσα πάντοτε που ἐπορεύετο. Ἡμέραν τινὰ ἔπαιζε θλιβερόν τι ἀστάτιον, ὅτε γέρων τις ἔστη πρὸ αὐτῆς διὰ ν' ἀκούσῃ τὴν γλυκείαν τῆς φωνῆς· διότις τῇ ἔκχαιμεν ἐρωτήσεις τινας· ἡ Γερτρούδη τῷ διηγήθη τὴν ἴστορίαν τῆς· τῇ προέτεινε γὰρ καλλιεργήσῃ τὴν φωνήν της, γνωρίζων τὴν γέρων της· διὸ ἀπέλθη εἰς Ἀμερικήν πρὸς ἀναζήτησιν αὐτῶν· διαλέξας αὐτῆς εὐεργέτης στέρεψε· νὰ συνοδεύσῃ αὐτὴν ἀπερχομένην εἰς τὴν γενέθλιον χώραν σπῶς λάθε, πάσχεν δυνατὴν πληροφορίαν, ἐκεῖ δὲ ἡ Ιερεὺς τῇ διηγεῖται τὴν λυπηράν τῶν γονέων τῆς ἴστορίαν.

Μετ' ὀλίγας ἔδομάδας οἱ γονεῖς τῆς Γερτρούδης ἐγκαθίστανται εἰς λαμπρόν τι κτήμα τὸν τὴν γενέθλιον χώραν σπῶς λάθε, πάσχεν δυνατὴν πληροφορίαν, ἐκεῖ δὲ ἡ Ιερεὺς τῇ διηγεῖται τὴν λυπηράν τῶν γονέων τῆς ἴστορίαν.

Ἡ Γερτρούδη διηγεῖ δύο εὐτύχεις τῆς ἀνοίκεως ὥρας ἐν τῇ οἰκογενειακῇ ἑστίᾳ, καθέτι ὡς ἐκ τῶν ὑποχρεώσεων τῆς ὥρας· νὰ διέρχηται τὸν χειμῶνα ἐν μεγαλουπόλεσι. Μετὰ ταῦτα, ἔδωκε τὴν γείτνα τῇ εἰς τὸν πρόην αὐτῆς συμμαθητήν, τὸν νέον ιερέα τοῦ γενενέθλιου χωρίου, καὶ διηγεῖ πατέρη τῆς ὥμολόγησε μετ' εὐγνωμοσύνης πολλάκις ἔτι αἱ βούλαι τοῦ Θεοῦ εἰσὶ διάφοροι τῶν σκέψεων μας. Διέτι πᾶν δὲ, τι οὗτος ἔθεώρει ὡς τὴν μεγίστην αὐτῶν δυστυχίαν, ἀπέβη πράγματι τὸ μέσον δι' οὓς τὴν οἰκογένειαν των κατέστη εὐτυχεστάτη.

(Μετάφρ. N.X. 'Ανδριωτάκη.)

ΝΕΟΛΑΤΙΝΙΚΗ

Μετὰ τὴν Βολαπουκικὴν νέαν γλώσσαν, ητοις ἔχει τὴν ἀξίωσιν νὰ καταστῇ παχύσασμισ, ἐκθρονίζουσα ὅλας τὰς ἄλλας, ίσοις μία ἀλλη γλώσσα, η νεολατινική, ἀξίωσις νὰ ἐκδιώξῃ ἔκείνην, μέχρις οὐ ἀλλη τις πλαστὴ ἀξιοῦσα νὰ ἐκδιώξῃ ταύτην, καὶ οὕτω καθεῖταις, μέχρις οὐ κάθε ἀνθρώπως ἐφεύρῃ μίαν ίδιαν·έρων γλώσσαν.... πρὸς ἀπλοποίησιν τῶν γλωσσῶν! Ἐν τῷ μεταξύ, πληρωφορία τις περὶ τῆς νεολατινικῆς δὲν πιστεύων νὰ ἔη περιττὴ εἰς τοὺς ἀναγνωτας τῆς «Φιλολογικῆς». Κυ-

ρίως είπειν, ή Νεολαστινική δὲν σκοπεῖ νὰ καταστῇ γλώσσα παγκόσμιος ἀλλ' ἀπλῶς Διεθνῆς, διαδιδομένη εἰς μόνια τὰ δυτικὰ Κράτη, θὲ τελεσφορήσῃ δὲ καὶ αὕτη ἀναμφιβόλως, ως ἐκ τοῦ εὐχεροῦς τῆς ἐκμαθήσεως της, δόσον καὶ ἡ βολαπυκική, ἀφοῦ ως λέγει ὁ ἔφευρων αὐτὴν, δύναται τις νὰ τὴν ἐκμάθῃ ἀπλούστατα ἐντός τινων ὥρων, ἀρκεῖ μόνον νὰ γνωρίζῃ κατὰ βάθος τὴν.... Λατινικήν.

ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΑΙ ΕΝΘΥΜΗΣΕΙΣ

(Διήγημα ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ)

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1825 ἔτους ἔφθασα εἰς S. Quentin ἀρχομένης ἡδη τῆς νυκτὸς, καὶ κατῆλθον εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Κύκνου μετὰ τριῶν ἑτέρων συνεπιβατῶν, οἵτινες ἐξήτησαν ως καὶ ἐγώ νὰ δειπνήσωσιν. Οἱ πρῶτοι ἦν γέρων ἔχων τὴν κόμην λευκὴν καὶ τὸ πρόσωπον ἐσκαμμένον ὑπὸ ρυτίδων. Οἱ δεύτεροι ἔφερεν ἐπὶ τῆς κομβισδόχης του ἐρυθρὰν ταινίαν, καὶ ἔχει τὸν καυχηματίαν τρόπον καὶ τὴν τραχείαν ἐκείνην ὅμιλίαν, δι' ὃν γχρακτηρίζονται οἱ παλαιοὶ στρατιωτικοί. Οἱ τρίτοι ἦν νέος ἱερεὺς, ὑπερβολικῆς ὡχρότητος, τὸ μειδίαμα καὶ τὰ βλέμματά του ἐκφράζοντα λύπην, καὶ τούλαχιστον βαθεῖαν μελαγχολίαν.

Ἡ δύμιλία, περιεστράφη ως συγήθως ἐντὸς τοῦ μόνου ἀγτικειμένου τοῦ δυναμένου νὰ ἐνδιαφέρῃ ἀνθρώπους ξένους πρὸς ἀλλήλους ἀλλὰ συνταξειδεύοντας, ἡτοι τῆς ἀμάξης ἦν εἴχομεν ἐγκαταλείψει, τοῦ δυσαρέστου τῆς κακοκαιρίας, τῶν παρατεθέντων φαγητῶν, καὶ τοῦ ἀγρού τρόπου τοῦ ὑπηρέτου. Μὴ ὑπάρχοντος τότε ἐν Σ. Κόουεντιν καλοῦ καφενείου, ἡγαγκάσθημεν μετὰ τὸ δεῖπνον νὰ καθήσωμεν καὶ οἱ τέσσαρες πρὸ τῆς ἑστίας, ἀναμένοντες τὴν ὥραν τοῦ ὑπονοῦ, καὶ θεωροῦντες τὴν ζωηρῶς ὑπὸ τοῦ βορείου ἀνέμου κινουμένην φλόγα, ἐν δὲ ἡ βροχὴ ἐκτύπα ἐπὶ τῶν ὑέλων τοῦ παραθύρου.

Κατέβηκον τὸ ἔν πλάγιον τῆς ἑστίας ἀναγινώσκων τὴν μόνην ἐν τῷ ξενόδοχειώ τούτῳ εὐρισκομένην ἐφημερίδα. Πλησίον μου ὁ γέρων, ἐκαθάριζε τοὺς ὁδόντας του μετὰ μεγάλης εσθαράτητος, μακρύτερον δὲ ὁ στρατιωτικὸς ἐκάθητο περιποιούμενος τὸν μύστακά του, ἡδη ὑπολευκανόμενον. Κατὰ τὸ ἀπέναντι πλάγιον ὁ ἱερεὺς ἐθεώρει λυπηρῶς τοὺς ἀνθράκας, ὃν οἱ ἀτμοὶ διαστελλόμενοι ἐξήπτοντο μετὰ μικρῶν ἐκπυρσοκροτήσεων.

Διετηροῦμεν ἀμφότεροι τὴν σιγὴν πρὸ δὲ λίγων λεπτῶν τῆς ὥρας, ὅτε περίεργόν τι ἀνέκδοτον φθάσαν πρὸ ὄφθαλμῶν μου, μὲ ἡγάκασε νὰ λάδω τὸν λόγον. Ἐμπορός τις, δὲν ἐνθυμοῦμαι ποίας πόλεως, κυριευμένος ἀπὸ τῆς νεότητός του ὑπὸ τῆς ὀλεθρίας τῶν δικῶν μανίας, τῆς καταστρεψάσης τόσους ἀνθρώπους, ἀπηλλάγη αἴφνης τῆς μανίας ταύτης τὴν ἡμέραν καθ' ἧν ἐνυμφεύθη τὴν K... ἦν ἡγάπα. Ἐπὶ ἐπταστίαν, καθ' ὃν λαχρόγον διήρκεσεν ἡ συνοίκησί των, ἐδείχθη ἐν πάσαις ταῖς σχέσεσί του, ὁ συγκαταβατικώτατος τῶν ἀνθρώπων,

οὐδόλως θέλων ν' ἀκούῃ δμιλίας περὶ σικηγόρων καὶ δικαστηρίων. Πρᾶγμα παράδοξον! ἀποθανούσης τῆς συζύγου του ἡ μνία ἦσε ἐνόμιζεν αὐτὸν ἀπαλλαγέντα, ἐπανηλθεν αἴφνηδίως! μόλις ἐτελέσθη ἡ ἐπικήδειος πομπὴ, μετεκαλέσατο δικηγόρον ὄπως ἐμπιστευθῆ αὐτῷ τὴν ὑπεράσπισιν τριῶν δικῶν δπωσοῦν γελοίων. Νομίζει τις προστίθησιν ἡ ἐφημερίς ὅτι ἡ K... ἦν δ ἄγγελος ὁ ἐπιφορτισμένος ν' ἀποκρούῃ ἀπὸ τῆς οἰκίας τὸν δαιμόνα τῆς στρεψοδικίας....

Τὸ συμβόλιον ὅπερ θέλω σᾶς διηγηθῇ εἶνε ἔτι παραδοξότερον εἴπειν δ στρατιωτικός. Νέος τις ἀξιωματικὸς εἴχε μετατεθῆ ἀπὸ τοῦ συντάγματός του εἰς τὸ ἡμέτερον σύνταγμα τῶν Οὐσάρων. Οἱ Συνταγματάρχης Ραιμπότ μᾶς συνήξει καὶ μᾶς ἀνήγγειλεν ὅτι περιεμένετο μάχη τὴν ἐπαύριον. — Λοιπὸν εἴπε φαιδρῶς δέ νέος ἡμῶν συνεταῖρος, ἀνάγκη νὰ ἐτοιμάσω πανία καὶ τιλτόν. — Διὰ τί; — Διάτι: δὲν παρευρέθην ποτὲ εἰς μάχην εἰς ἦν νὰ μὴ πληγωθῶ. — Αἴ δὰ, ἐπανέλαβεν δ Συνταγματάρχης· δὲν ἦσσο τότε μετ' ἐμοῦ. — Θὼ θῶμεν εἴπειν δ ἀξιωματικὸς. — Τὴν ἐπαύριον ἡ μάχη ἐγένετο ως τὸ προέβλεψαν εύρισκεμέθα εἰς τὸ τηλεόδολον τοῦ ἐχθροῦ· αἱ σφαῖραι καταστρέφουσι τὸ ἡμίσυο τοῦ συντάγματος, ἀλλ' δ Δουφαίξ πολεμᾶσσας λέων· τρέχει παντοῦ ὄπου μᾶλλον ἐπείγει δ κίνδυνος, καὶ ἔκτελει θαύματα. Μετὰ τὴν νίκην τὸ λέγεις Δουφαίξ εἴπειν δ Συνταγματάρχης· βλέπεις ὅτι εἶχον δίκαιον; — Οἱ ἀξιωματικὸς ἡκολούθησε τὸν Συνταγματάρχην Ραιμπότ εἰς τὴν μάχην τοῦ "Οστερλιτς" μὴ πληγωθεῖς οὔτε ἐκεῖ· ἐνόμιζε τις ὅτι αἱ σφαῖραι παρεξετρέποντο, καὶ οἱ νεοσύλλεκτοι ἔλεγον πολλάκις, δ ἀξιωματικὸς οὗτος ὑπερησπίζετο ὑπὸ τοῦ ἀστέρος του ως Αὔτοκράτωρ. Ἐν τῇ μάχῃ ὅμως ταῦτη τοῦ "Οστερλιτς" δ Συνταγματάρχης ἐφονεύθη. — Η ὥρα μου δὲν εἶναι μακρὰν εἴπειν δ Δουφαίξ. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας μᾶς ἔστελλον εἰς ἀκροβολισμόν. Πρὶν ἵππεύσῃ δ Δουφαίξ πληγιάσας τοὺς ἀξιωματικούς τοῖς ἔτεινε τὴν χειραρά λυπηρῶς. Οἱ Συνταγματάρχης Ραιμπότ δὲν ὑπάρχει ἡδη. εἴπε· τετέλεσται· χαίρετε... καὶ τοῖς ἔσφιγξε τὴν χειραρά μετὰ δακρύων! διαστυχής νέος προεφήτευσε καλῶς· ὀλίγοι πυροβολισμοὶ ἀντηλλάγησαν καὶ δ πρῶτος ἡτο δι' αὐτόν!

'Ἐγὼ εἴπει καὶ δ γέρων ἐστάθην μάρτυς συμβεβηκότος ἔτι μᾶλλον ἀξιοθηρηνήτου. Μία τῶν ἀνέψιων μου ἐγένηντες κατὰ τὸ 1816 τέκνον ὑπερβολικῶς ἰσχύνδων, ὅπερ διὰ τῶν φιλοστόργων περιποιήσεων τῆς μητρός του ἔησεν. 'Αλλ' αἱ προσπάθειαι ὄπως κατορθώσασιν νὰ περιπατῇ ἀπέδησαν μάταιαι· ὅλα τὰ φάρμακα τῶν περιφημοτέρων ἴστρων ἔξηνταν λήθησαν. Τὸ τέκνον ἡτο ἡδη τριῶν ἑτῶν, καὶ οἱ ἀσθενεῖς πόδες του μόλις ἡδύναντο νὰ τὸ βαστάσωσιν. Τότε ἔμαθε περὶ ἀνθρώπου τιγδὸς κατοικοῦντος γειτνιάζον τι χωρίον, φημιζούμενου ως ἐνεργήσαντος πολλὰς ἀξιοθαυμάστους θεραπείξ. "Αν καὶ ἡ ἀγεψιά μου δὲν ἐπίστευεν εἰς τοὺς ὑποτιθεμένους τούτους θαυματουργούς, η ἐπιθυμία δικῆς τοῦ νὰ ἴσῃ τὸν υέρν της θεραπεύσμενον κατέστησεν αὐτὴν